

World ship-modeling competition, Dubrovnik 2006.

From the 23rd of June till the 1st of July 2006., sponsored by the president of the Republic of Croatia, there was the «13th Naviga World Championship – Dubrovnik 2006» held in Dubrovnik (13th world competition under the Naviga rules) that gathered more than 170 participants. On this occasion, here is a short reflexion of this great manifestation and a few paragraphs on ship-modeling and ship-modelers whose many years of work, enthusiasm and numerous successes contributed to this big event to happen in Croatia.

On excellent ship-modeling

Making a model of a historical ship as faithful reconstruction of the original is an extremely hard work, in technical, craft and artistic sense. Historical ship reconstruction is, first of all, very serious research job. But, when it comes to our domestic shipbuilding heritage, then the job becomes even harder because of the problem of lack of source.

The time when Croatian wooden ships on sails sailed is long gone. From dusk of large and long maritime tradition to the present, time has dispersed and faded the knowledge and memories on this old ships, and there remained very little of the writings and documents. Although this paradox has its historical explanation, the fact about the lack of original shipbuilding drafts as basics for making credible models remains. Because of this, the search for historical sources (drafts, shipbuilding surveys, documents) is often a frustrating job because the needed data is fragmentary and rare. Its gathering is like composing an archeological artefact where there is always missing a certain number of fragments that need to be reconstructed based on other (modern technical and shipbuilding) knowledge and other (mostly foreign) historical sources. In this sense, successful reconstructions of national historic ships should be especially appreciated. Namely, such work assumes long and painful search of technical data (which foreign authors have even before they start to model their historic ships). On the other hand, this

endeavour has a cultural value because it rediscovers and saves from oblivion the original part of national historical heritage. Besides assumed appropriate technical and maritime knowledge, during reconstruction of historical ship, the modelers excellent craft skill and artistic inspiration is implied in order to implement knowledge into a model as small version of a real historical role model.

Croatia, Dubrovnik – host of the manifestation

Thirthing World ship-modeling competition gathered more than 170 best ship-modelers with 250 models in the most prestige modeling class. The competition was organized by the Croatian Ship-modeling Alliance and the Center of technical culture Rijeka. Many individuals and institutions without whose help this challenging venture would not be possible were included in the organisation. The event took place under the auspices of the president Stjepan Mesić and teh Government of the Republic of Croatia, and cosponsorship of the City of Dubrovnik, County of Dubrovnik-Neretva, Ministry of science, education and sports and the croatian technical culture community. Dolazak tako velikog broja najboljih svjetskih brodomaketara i visoko pokroviteljstvo pokazali su važnost ovoga natjecanja i golem interes javnosti. Otvorenje je otpočelo svečanim mimohodom sudionika izložbe preko Straduna u pratnji mažoretkinja i Gradske glazbe Dubrovnik. Sudionicima i brojnim okupljenim građanima i posjetiteljima Dubrovnika ispred Svetoga Vlaha obratili su se prigodnim riječima predsjednik RH Stjepan Mesić, koji je otvorio natjecanje, i gradonačelnica Dubravka Šuica. Neposredno nakon toga odvio se spektakl na moru "Jedra Dubrovnika". Replike dvaju starih dubrovačkih jedrenjaka – galijun i karaka, susrele su se u gradskoj luci, gdje su izveli vrlo lijep i elegantan manevar uz pirotehnički *show*. Velik broj kostimiranih sudionika svojim renesansnim izgledom vjerno je dočarao duh starih vremena. Potom je u tvrđavi Revelin upriličen svečani domjenak za goste i uzvanike. U ambijentu toga prostora, za tu priliku posebno uređenoga kombinacijom svjetala i drva mladih maslina, najbolji svjetski modeli bili su izloženi brojnim posjetiteljima. Istodobno se odvijalo natjecanje, što je izložbi dalo dodatnu zanimljivost. Uz izložbu i natjecanje, program čitave manifestacije bio je

obogaćen i brojnim popratnim događanjima, večernjim koncertima klasične i *jazz*-glazbe, te klapskoga pjevanja, prigodnim prezentacijama i izletima za sudionike natjecanja.

Suđenje i ocjenjivanje

Svaku pojedinu maketu broda ocjenjuje prosudbeno tijelo (suci) od pet članova, od NAVIGA-e licenciranih stručnjaka, koji su većinom i sami vrsni brodomaketari. U ocjenjivanju se posebno vodi računa o tehničkoj preciznosti (usuglašenost s mjerilima i brodograđevnim nacrtima), povijesnoj vjerodostojnosti (funkcionalna i vizualna točnost u odnosu prema originalu), procjenjuje se izvedba modela (obrtnička i umjetnička vještina obradbe, kvaliteta i primjerenost upotrijebljenih materijala) i opća usklađenost svih sastavnica modela (opći dojam). Svaki je natjecatelj dužan dokumentirati izradbu svoje makete svim potrebnim nacrtima, dokumentima, literaturom i slikama, te na zahtjev sudaca argumentirati detalje izradbe i izvedbe makete.

Maketa se u postupku vrjednovanja može ocijeniti s najviše 100 bodova. Za kvalitetu izradbe predviđeno je najviše 50 bodova, a za točnost mjera prema nacrtima i dokumentima 20 bodova. Složenost (kompleksnost izradbe) autoru donosi najviše 20 bodova. Opći dojam ocjenjuje se s najviše 10 bodova. Ukupnim zbrojem bodova utvrđuje se uspjeh na natjecanju, tj. zlatno, srebrno i brončano odličje, te apsolutni pobjednik natjecanja. Na temelju broja bodova dodjeljuju se zlatne (95 – 100 bodova), srebrne (90 – 94,67 bodova) i brončane medalje (85 – 89,67 bodova). Posao sudaca iznimno je zahtjevan. S jedne strane, pred njima se nalazi dugogodišnji minuciozni rad kolege maketara, koji je redovito i vrhunsko umjetničko djelo. Spoznaja o količini uloženog truda i estetski doživljaj makete broda ne mogu ostaviti nikoga ravnodušnim. Uostalom, to je ono čemu se mnogi dive i zbog čega su ovakve izložbe toliko posjećene. No sudac treba svladati svaku subjektivnost i pokazati sve svoje znanje, stručnost i objektivnost, te u ocjenjivanju pojedine makete primijeniti vrlo stroga pravila.

Svaki sudac pojedinačno ocjenjuje maketu na osnovi pet kriterija (prije navedenih) pa se na kraju suđenja ocjene svih sudaca međusobno uspoređuju i donosi se konačna ocjena. Dopusštena razlika u dodijeljenim bodovima među sucima može biti najviše do

Hrvatski Savez Brodomaketara

Adresa: CTK Rijeka, Školjić 5d, 51000 Rijeka
Tel: 051/ 327 - 184; Fax: 051/ 338 - 351
Web: www.hsb.hr; E-mail: info@hsb.hr

---

pet bodova. Ako je broj bodova nekoga suca manji ili veći od dopuštene razlike u ocjeni, pristupa se raspravi i ponovnom ocjenjivanju modela.

Rezultati i dojmovi

Kako su na ovom natjecanju sudjelovali najbolji svjetski brodomaketari, tako je očekivano veliki broj maketa dobio medalju. Apsolutni je pobjednik vrhunski talijanski majstor Giuseppe Tombolesi, koji je za svoju maketu "Royal Caroline", izrađenu u admiralitetnom prikazu (s prikazom konstrukcijskih elemenata), osvojio svih stotinu bodova. Takav rezultat već dugo nitko nije postigao na svjetskim natjecanjima, no riječ je o remek-djelu savršene tehničke i umjetničke izvedbe tijekom više od jedanaest godina rada. Sudionici su imali priliku upoznati Dubrovnik, njegove znamenitosti i dio velike pomorske tradicije. Njihovi su dojmovi više nego dobri: Hrvatska se kroz organizaciju ovog natjecanja pokazala kao dobar domaćin jednoj svjetskoj manifestaciji. Nama ostaje zadovoljstvo zbog iznimno uspješno organiziranoga događaja i druženja s najboljim brodomaketarima svijeta.